

Beretning om Kvindekommissionens 56. samling

New York, den 27.februar - 9.marts 2012

Resumé

Det lykkedes ikke at få vedtaget et slutdokument –AgreedConclusions – eller at nå til enighed om en resolution om ”kvinder og piger med HIV/AIDS”. Derimod blev der vedtaget en række andre resolutioner om bl.a. kvinder i naturkatastrofer, oprindelige folks/kvindes rolle med hensyn til bekæmpelse af fattigdom og sult, mødre dødelighed og sygelighed, palæstinensiske kvinder samt kvinder i væbnede konflikter.

Det var første gang siden 2003 at det ikke lykkedes at nå til enighed om en sluterklæring. Det var den politiske vilje blandt en række lande, der manglede, idet det lykkedes Vatikanet, aktivt sekunderet af Iran, at præge forhandlingerne af såvel fælleserklæringen som resolutionerne. Disse lande blev langt hen ad vejen støttet af Egypten, Syrien, Jordan, Rusland, Chile og under tiden Kina. De afrikanske lande forholdt sig relativt passivt, bortset fra Egypten, som flere iagttagere mente, orkestrerede den afrikanske landegruppens holdninger. De vanskeligste emner vedrørte spørgsmål om lige fordeling mellem mænd og kvinder af ikke-betalt arbejde, ændring af kønsdiskriminerende lovgivning, harmful traditional practices, registrering (sammen med ægtefælle) af kvinder som medejere af jord og fast ejendom. Hertil kom, at teksterne vedr. seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) samlet set ikke var acceptable.

Under den afsluttende samling af Kommissionen afgav Danmark på vegne af EU, USA, Norge, Schweiz, Island, Chile, Mexico, Tyrkiet, Japan, Australien og Perustærkt kritiske indlæg, der betonedede den helt uacceptable og fortsatte underminering af kvinders fundamentale menneskerettigheder.

Det pres, som ligestilling og navnlig SRSR kom under på samlingen varsler vanskeligheder for det kommende møde i Befolkningskommissionen i april og for kommende konferencer, herunder en evt. global kvindekongress i 2015 (20 år efter Beijing), som foreslået af FN's generalsekretær og formanden for generalforsamlingen på kvindernes internationale kampdag den 8. marts i år.

CSW's 56. samling

Kvindekommissionens 56. samling fandt sted i New York fra den 27. februar til den 9. marts 2012. En liste over den danske delegation fremgår af [bilag 1](#). Samlingens tema var "Empowerment of rural women and their role in poverty and hunger eradication, development and current challenges". Det lykkedes ikke at få vedtaget en sluterklæring, Agreed Conclusions, inden samlingens afslutning d. 9. marts. Derfor blev der taget det usædvanlige skridt at indkalde til nyt møde ugen efter afslutningen m.h.p. færdigforhandling af erklæringen. For første gang siden 2003 lykkedes det imidlertid ikke at nå til enighed om en sluterklæring. Det stod efterhånden klart, at mere tid ikke nødvendigvis havde hjulpet. Det var den politiske viljeblandt en række lande, der manglede.

Hovedtemaet "Empowerment of rural women and their role in poverty and hunger eradication, development and current challenges" rejste forventninger om, at fokus ville være på kvinders ligestilling med hensyn til politiske beslutningsprocesser, uddannelse, arbejdsforhold, landbrugsproduktion, ernæring m.m., men også på det centrale spørgsmål om seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR), idet adgang til SRSR er en vigtig forudsætning for, at rural women kan opnå ligestilling med mænd og dermed bidrage til den politiske, økonomiske og sociale udvikling.

Der var på forhånd en forventning om, at ligestilling mellem kvinder og mænd og SRSR ville komme under fornyet pres fra religiøst funderede kræfter. Det viste sig at holde stik. Tidligere års stærke pres på ligestilling mellem kvinder og mænd og kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder fortsatte. Det lykkedes således på ny Vatikanet, aktivt sekunderet af Iran og langt hen ad vejen støttet af Egypten, Syrien, Jordan, Rusland, Chile og under tiden Kina, at præge forhandlingerne af såvel fælleserklæringen som resolutionerne. Det blev nævnt fra flere sider, at Egypten i høj grad orkestrerede de holdninger, som Swaziland - som forhandlingsleder for den afrikanske landegruppe - fremførte, men det var vanskeligt at danne sig et konkret billede af de enkelte afrikanske landes holdninger, da det oftest kun var de regionale repræsentanter, der udtalte sig på hele gruppens vegne. Hvordan landene udtalte sig på de regionale koordineringsmøder, og hvilke diskussioner der fandt sted, vides ikke.

De vanskeligste emner vedrørte spørgsmål om lige fordeling mellem mænd og kvinder af ikke-betalt arbejde, ændring af kønsdiskriminerende lovgivning, harmful traditional practices, registrering (sammen med ægtefælle) af kvinder som medejere af jord og fast ejendom, multinationale firmaer samt staters erhvervelse af jord, som forhindrer kvinders adgang til samme ("land grabbing"). Hertil kom, at teksterne vedr. seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder (SRSR) samlet set gav anledning til uoverensstemmelser.

EU havde for første gang udarbejdet et positionspapir forud for møderne, som bidrog til at skabe afklaring om centrale problemstillinger. Dette bevirkede, at der internt i EU var en høj grad af enighed om tekstformuleringer, der drejede sig om ligestilling mellem kvinder og mænd. Med fastlæggelsen af EU's prioriteter for FN's 66. generalforsamling var der desuden opnået en fælles EU-forståelse om EU's position, når det gjaldt seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. EU kunne således arbejde for, at kvinder og mænd skulle have kontrol over og have mulighed for at kunne beslutte frit og ansvarligt om forhold, som relaterer sig til seksuel og reproduktiv sundhed. EU arbejdede aktivt for, at disse holdninger blev afspejlet i sluterklæringen og i resolutionerne, omend Malta og Polen i forhandlingerne om en resolution vedr. kvinder i kata-

strofer var fodsløbende omkring SRSR og desuden afgav en stemmeforklaring efter konsensusvedtagelsen af en - i øvrigt EU-co-sponsoreret - resolution om mødredødelighed.

Den danske FN-delegation deltog aktivt i de intense forhandlinger om et slutdokument helt frem til forhandlingslederen fra El Salvador -i den forlængede session - konstaterede, at der ikke kunne opnås enighed. Ved forhandlingernes sammenbrud var der stadig en række åbne spørgsmål, hvoraf de mest problematiske var:

- Uenighed om en samlet pakke vedr. seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder, seksualundervisning, familieplanlægning og ”harmful traditionalpractices/female genital mutilation”, hvor EU, USA og like-mindede, herunder i særdeleshed Norge, stod fast på at forsvare det absolutte minimumssprog i gældende internationale tekster, men blev mødt af krav fra afrikanske gruppe (styret af Egypten), CARICOM, Iran, Syrien, Vatikanstaten og til dels Rusland om fjernelse af koblingen mellem retten til sundhed og seksuel og reproduktiv sundhed, adgang til serviceydelser for seksuel og reproduktiv sundhed, adgang for unge kvinder til svangerskabsforebyggelse og adgang til omfattende seksualundervisning.
- Krav fra Pakistan, Venezuela, den afrikanske gruppe og CARICOM (de caribiske og latinamerikanske lande) om sprog vedr. ”technology transfer”, hvilket blev mødt med et modkrav fra USA om ”on mutuallyagreed terms”.
- Krav fra Syrien om omtale af ”foreignoccupation”, hvilket USA modsatte sig gennem et modforslag, som bl.a. talte om ”oppression and killings by theirowngovernments”.

Det var således slående, at det var tre centrale og aktuelle politiske dagsordner – forhandlingerne op til Rio+20, krisen i Syrien og den globale værdikamp om kvinders ret til at bestemme over egen krop – der satte sit præg på forhandlingerne og i sidste ende førte til det skuffende resultat.

Forløbet viste på ny, at presset kontinuerligt forstærkes på de mest basale principper og forpligtelser som adgangen til seksuel og reproduktiv sundhed samt respekt for kvinders menneskerettigheder, herunder deres reproduktive rettigheder. Henvielse til grundlæggende menneskerettighedsdokumenter blev problematiseret, og det kunne konstateres, at omtale af vold mod kvinder, herunder kvindelig omskæring, havde vanskeligt ved at finde vej ind i en tekst om ”rural women”. Det kan tilføjes, at det første udkast til erklæringstekst var svagt på flere for Danmark centrale punkter, navnlig f.s.v.a. SRSR.

Fra dansk side arbejdede man til det sidste – bl.a. gennem kontinuerlig og aktiv faglig støtte til EU-forhandleren – på at opnå enighed om en sluterklæring, der ikke forringede eksisterende erklæringstekster og andre internationale tekster. Og der var – under forudsætning af EU-enighed derom – overvejelser om, at EU sammen med ligesindede (bl.a. Norge, Schweiz, USA, Canada, Australien, New Zealand og Japan) skulle afstå fra at vedtage en sluterklæring, dersom man kom til at stå med en tekst, der rullede eksisterende sprogbrug tilbage.

Inden det eventuelt var kommet dertil, trak USA sig fra forhandlingerne om sluterklæringen. Der var imidlertid en vis lettelse i kredsen af ligesindede lande, idet flere fandt, at teksten på daværende tidspunkt var blevet så svag på centrale spørgsmål, at det var bedre med intet udkomme end et svagt udkomme. CARICOM og den afrikanske gruppe trak sig i realiteten samtidig. Det er vanskeligt med sikkerhed at fastslå, hvad der præcis var årsagen til, at disse lande trak sig, men der er ingen tvivl om, at uoverensstemmelser omkring SRSR spillede en central rolle.

Under den afsluttende samling af Kommissionen afgav Danmark på vegne af EU, USA, Norge, Schweiz, Island, Chile, Mexico, Tyrkiet, Japan, Australien og Peru stærkt kritiske indlæg, der betonede den helt uacceptable og fortsatte underminering af kvinders fundamentale menneskerettigheder. Fra "den anden side" kom der indlæg fra CARICOM, Iran, Zimbabwe på vegne af den afrikanske gruppe (som benyttede lejligheden til på ny at tale bekymret om begrebet "gender"). Men også Pakistan, Cuba, Nicaragua og Rusland udtalte sig på måder, der var undergravende for de holdninger, som EU's og ligesindede står for.

Der blev afholdt fem ekspertpaneler under samlingen. De nordiske lande indgik i samarbejde om disse ekspert-paneler, således at ét nordisk land talte på hvert af panelerne med fremhævelse af praksis i de nordiske lande og nordiske holdninger til det pågældende emne. Det skete for at sikre, at en nordisk stemme blev hørt i alle paneldiskussioner. Danmark havde indlæg i panel 5 om "Engaging young women and men, girls and boys, to advance gender equality".

Vurdering af Kvindekommissionens 56. samling

I en pressemeddelelse, [bilag 2](#), som blev udsendt efter afslutningen af samlingen, udtalte udenrigsministeren og udviklingsministeren: "Det er fortryllende, at FN ikke kunne samles om en stærk udmelding om kvinders rettigheder og muligheder. De kuldsejlede forhandlinger viser desværre, at der stadig er kræfter i det internationale samfund, der modarbejder kvinders rettigheder. Men det bekræfter samtidig vigtigheden af, at Danmark i både udenrigs- og udviklingspolitikken står fast og endda udbygger vores engagement i kampen for menneskerettighederne og kvinders lige muligheder".

Et af Kvindekommissionens vigtigste formål er at følge op på gennemførelsen af sluterklæringen og handlingsplanen fra den fjerde verdenskvindekonference i Beijing i 1995 og den 23. særlige samling af FN's generalforsamling i 2000 (Beijing +5). På det grundlag arbejdes der for at styrke og udvide den internationale enighed om denne politiske og normsættende ramme for forbedring af kvinders og pigers status og rettigheder.

For den danske delegation var og er udgangspunktet for arbejdet i Kvindekommissionen gennemførelsen af Beijing-erklæringen, handlingsplanen samt Beijing +5. Fra dansk side lægges især vægt på en styrkelse af kvinders rettigheder, herunder særligt kvinders seksuelle og reproduktive sundhed og rettigheder, kvinders muligheder (empowerment), inklusiv kvinder i ledelse, bekæmpelse af feminiseringen af HIV/AIDS, styrkelse af arbejdet for at bekæmpe vold mod kvinder – det være sig i fredstid eller i forbindelse med konflikter – samt kvinders økonomiske muligheder som "agents of change".

Det har gennem de senere år været tydeligt, at dele af Beijing-deklarationen og Platform for Action samt Beijing +5 er under pres, da politiske og religiøst funderede kræfter er blevet mere

”aggressive”. Igen i år viste USA en mere åben holdning til kvinders seksualitet og reproduktive rettigheder, hvorved der kunne skabes et modspil til de kræfter, som arbejder på at underminere kvinders rettigheder og status, men det har også øget incitamentet blandt de religiøst funderede kræfter til at mobilisere sig.

I lighed med det foregående års samling må det igen konkluderes, at de resolutioner, der blev opnået konsensus om, ikke repræsenterede afgørende fremskridt. De udelod snarere kontroversielle emner for at undgå deciderede tilbageskridt i forhold til tidligere enighed. Det helt store tilbageslag for ligestillingsdagsordenen bestod i, at det ikke lykkedes at opnå enighed om en slutterklæring, som havde været en tiltrængt platform for at forbedre levevilkårene for den betydelige del af verdens befolkning, som udgøres af rural women.

Det kunne se ud som om, det på forhånd var givet, at det ikke ville lykkes at nå til enighed om en slutterklæring, uanset hvor mange ressourcer (tid og faglig viden) der havde været til rådighed, da viljen syntes at mangle. Årets samling led desuden under det problem, at der samtidig med vanskelige drøftelser om en slutterklæring var drøftelser om betydeligt flere resolutioner end tidligere år, i alt syv stk.

Man så på ny Vatikanet, amerikansk baserede anti-abortorganisationer, Iran og et par andre religiøst funderede delegerede udfolde sig med intensiveret modstand mod alle formuleringer vedr. seksuel og reproduktiv sundhed, sundhedsydelser (’health services’, der i de kredse anses som synonym for abort) og mænds og kvinders arbejdsdeling i hjemmet. Hertil kom modstanden mod ordet ”gender” i det hele taget og mod begrebet ”harmful traditionalpractices”.

Især den afrikanske gruppe, under ledelse af Swaziland, skuffede. På intet tidspunkt forlod de deres konservative og defensive forhandlingsstil - ej heller når det kom til de vanskelige elementer som seksuel og reproduktiv sundhed og rettigheder. Den afrikanske gruppe var tilsyneladende stærkt styret af Egypten, og uformelt forlød det, at de amerikanske anti-abortgruppers indsats – både gennem coaching af FN-diplomater i Arizona og gennem tilstedeværelse i FN’s korridorer – igen i år havde været virkningsfuld.

Som et modtræk hertil havde Danmark sammen med de øvrige nordiske lande rettet henvendelse til en række hovedstæder i afrikanske, asiatiske og latinamerikanske lande med henblik på at få landene til – under CSW – at agere i overensstemmelse med de politiske og retslige forpligtelser, landene måtte være underlagt nationalt, regionalt og internationalt.

Under CSW-samlingen fulgte de nordiske lande op med tilsvarende henvendelser til de pågældende landes CSW-delegationer. Men det var selvsagt vanskeligt at bedømme effekten af sådanne forsøg på at påvirke et forhandlingsudfald.

I tiden frem til næste CSW-samling vil der derfor være behov for at foretage en dybere analyse af forløbet før, under og efter samlingen. Herunder EU’s rolle, de nordiske landes rolle og FN-medlemsstaternes rolle. Hertil kommer, at der er grund til at overveje Kvindekommissionens arbejdsmetoder, hvor UN Women er en central aktør. UN Women burde have fremlagt et udkast til erklæringstekster, som var bedre i overensstemmelse med eksisterende aftalegrundlag, navnlig vedr. SRSR, og som desuden var mere ambitiøst på dette felt. Også NGO’ernes rolle

bør vurderes frem til næste CSW-samling med henblik på at sikre optimal brug af deres muligheder for at påvirke udfaldet.

Under forhandlingerne fremstod EU troværdig og fleksibel, samtidig med at man arbejdede på at undgå en udvanding af de grundlæggende internationale aftaletekster. Det var positivt, at det i al væsentlighed lykkedes EU at enes om fælles positioner igennem forhandlingerne. EU blev generelt set som en konstruktiv partner og sidder derfor ikke tilbage med skylden for sammenbruddet.

Forhandlingsforløbet under CSW-samling varslede vanskeligheder for kommende møder i CSW, Befolkningskommissionen og øvrige konferencer, herunder en evt. global kvindekonference i 2015 (20 år efter Beijing), som foreslået af FN's generalsekretær og formanden for generalforsamlingen på kvindernes internationale kampdag den 8. marts i år.

Der er grund til at frygte, at hovedtemaet for næste års CSW "vold mod kvinder" næppe bliver mindre problematisk end dette års tema "rural women".

Efter afslutningen af CSW udsendte udenrigsministeren og udviklingsministeren en pressemeddelelse, hvori de udtrykker skuffelse over udfaldet af Kvindekommissionens samling, bilag 2.

Resolutioner

1. "Women, the girl child and HIV/AIDS".
2. "Situation of and assistance to Palestinian women".
3. "Eliminating maternal mortality and morbidity through the empowerment of women". Resolutionen var fremlagt af USA og blev co-sponsoreret af alle EU-lande.
4. Indigenous women: Key actors in poverty and hunger eradication.
5. Gender equality and empowerment of women in natural disaster.
6. Release of women and children taken hostage, including those subsequently imprisoned, in armed conflicts.
7. Ending female genital mutilation (draft procedural decision).

På nær resolutionen om palæstinensiske kvinder blev alle resolutioner vedtaget uden afstemning. Om de enkelte resolutioner kan især bemærkes:

1. Resolutionen "*Women, the girlchild and HIV/AIDS*", som var fremsat af Angola på vegne af SADC, var genstand for krævende og langstrakte forhandlinger, der endteuden en vedtaget substansresolution. Problemerne drejede sig om henvisninger til menneskerettigheder, brugen af betegnelsen "health services", som visse lande ser som et synonym for adgang til abort, samt formuleringer omkring prævention, seksualundervisning, henvisning til "earlymarriage" samt formuleringen "harmful traditionalpractices". I stedet blev der vedtaget en procedureresolution, hvori FN's generalsekretær anmodes om at fremlægge en rapport til CSW 58. samling. Efter

vedtagelsen afgav EU en erklæring, hvori der udtryktes stor skuffelse over, at det ikke havde været muligt at nå til enighed om en substansresolution om det vigtige tema.

2. I modsætning til tidligere blev der i år opnået enighed i EU-kredsen om samlet afstæelse ved afstemningen om resolutionen "*Situation of and assistance to Palestinian women*". EU afgav en stemmeforklaring, hvori EU's position om, at specifikke landeresolutioner skulle behandles i andre fora end CSW, blev gengivet. EU deltog således ikke i dette års forhandlinger om resolutionen, som blev vedtaget med 29 ja-stemmer, to nej-stemmer (USA og Israel) og 10 afstæelser (herunder de 7 EU-lande, som i år er medlemmer af CSW).

3. Resolutionen "*Eliminating maternal mortality and morbidity through the empowerment of women*", som var fremlagt af USA og co-sponsoreret af EU-landene på nær Polen og Malta, blev vedtaget efter særdeles vanskelige forhandlinger, hvor specielt retten til "health services", begrebet "harmful traditional practices" samt terminologien omkring seksualundervisning voldte problemer. Polen og Malta afgav stemmeforklaringer, hvori de pointerede, at henvisningen til "health services" ikke omfatter adgang til abort.

4. Resolutionen om "*Indigenous women: Key actors in poverty and hunger eradication*" blev fremsat af Bolivia og en række øvrige latinamerikanske lande. Også her var der uoverensstemmelser om formuleringer vedr. SRSR. EU-landene pressede på for at få en stærk tekst om menneskerettigheder, uddannelse og sundhed samt styrkelse af oprindelige kvinders deltagelse i politiske beslutningsprocesser. I denne resolution lykkedes det ikke at få en henvisning til "harmful traditional practices".

5. Resolutionen "*Gender equality and empowerment of women in natural disaster*" var fremsat af Japan, der ønskede den vedtaget på årsdagen for jordskælvet i Japan (11. marts 2011). Japan havde derfor allerede haft en del korridorforhandlinger med særligt Iran og Vatikanet inden de officielle forhandlinger gik i gang. Resolutionen havde fokus på at inddrage kvinder i post-naturkatastrofe-situationer. Der var en god målsætning, selvom nogle lande mente, at en sådan resolution ikke hørte hjemme under CSW, men i det humanitære FN-spor. Undervejs i forhandlingerne var der modstand imod almindelige brugte termer som f.eks. groups, social exclusion - som i sammenhæng af Vatikanet og Iran blev læst som LGBT (lesbian, gay, bisexual and transgender) rettigheder. Gender stereotypes blev også udfordret. Begrebet "healthcare services" lykkedes det ikke at få med i teksten, bl.a. fordi Malta og Polen modsatte sig - de kunne acceptere begrebet i de øvrige resolutioner, men ikke i denne, da de ikke mente, at der var en naturlig sammenhæng.

En lang række lande co-sponserede resolutionen. Danmark, de andre nordiske og like-mindedelandske valgte ikke at co-sponsorerer, da man ikke kunne acceptere nedgang i sprog vedr. kvinders ret til sundhedsydelse i katastrofesituationer.

7. Et udkast til resolutionen om "*Ending female genital mutilation*" var ventet under hele CSW-samlingen, men blev først i slutningen af samlingen præsenteret af Tunesien på vegne af den afrikanske landegruppe i form af en procedureresolution, om at spørgsmålet burde behandles på FN's 67. generalforsamling under punktet "Advancement of women".

Generaldebat og paneldrøftelser:

På baggrund af det danske EU-formandskab afgav den danske ligestillingsminister EU's indlæg i generaldebatten, vedhæftet som bilag 3. Talen tog udgangspunkt i EU-traktatens bestemmelse om, at ligestilling mellem kønnene er en grundlæggende rettighed, og at mainstreaming af ligestilling mellem mænd og kvinder indgår i alle EU's aktiviteter. Beklageligvis fandtes diskrimination af kvinder mange steder i verden, og kvinder bosiddende i landområder var særligt udsatte. Der var derfor behov for at gøre en særlig indsats for at bekæmpe den diskrimination, som disse kvinder var udsat for. Ligestilling var en forudsætning for økonomisk og social sammenhængskraft og bæredygtig økonomisk udvikling. Desuden henvistes til behovet for at give kvinder adgang til tjenester som familieplanlægning og tjenester ifb. med graviditet og fødsel, og der henvistes til kvinders ret til frit og ansvarligt at kunne kontrollere og beslutte anliggender som relaterer sig til deres seksuelle og reproduktive sundhed.

Som følge af det danske EU-formandskab blev der fra dansk side ikke afgivet noget nationalt indlæg.

Foruden generaldebat (plenum) var der følgende ekspertpaneldrøftelser, som tog udgangspunkt i samlingens hovedtema:

Højniveau-rundbordsdrøftelsen med hovedtemaet: *The Empowerment of rural women and their role in poverty and hunger eradication, development and current challenges*. Drøftelserne fokuserede på rural women's vigtige rolle over hele jorden, herunder deres betydelige arbejdsbyrde i landbruget og andre sammenhænge i tillæg til huslige opgaver som pleje af børn og ældre. Samtidig var kvinder og piger dårligere stillet end mænd og drenge i landdistrikterne og end kvinder i byområder. Blandt øvrige emner, som blev berørt under drøftelsen, var fødevareproduktion, adgang til produktive ressourcer, mangel på offentlig infrastruktur og beskæftigelse. Desuden drøftedes bekæmpelse af vold mod kvinder og manglen på sundhedstilbud til kvinder og piger i landdistrikter. Behovet for bedre adgang til seksuelle og reproduktive sundhedsfaciliteter med henblik på reduktion af mødredødelighed og mødresygelighed blev også berørt. Der var bl.a. behov for forbedret lovgivning, herunder ret til at arve og eje jord, bedre uddannelse og mere præcise data om kønsforskelle.

Panel 1: Med udgangspunkt i det overordnede tema *The Empowerment of rural women and their role in poverty and hunger eradication, development and current challenges* var der fokus på "economic empowerment of rural women". Drøftelserne tog udgangspunkt i det forhold, at mange lande i henhold til CEDAW-konventionen havde påtaget sig konkrete forpligtelser til at eliminere diskrimination af kvinder i landområder. Til trods for dette var mange lande sene til at efterleve deres forpligtelser. I det lys drøftede panelet mulighederne for at integrere kønsperspektiver i tiltag på alle niveauer med henblik på at fremme de økonomiske og sociale forhold for kvinder, der lever i landområder. Man drøftede bl.a. kvinders adgang til mikrokreditter, ICT, adgang til ordentligt lønnet arbejde samt behovet for korrekte data, samt hvordan man fremmer kvindernes muligheder for - på lige fod med mænd - at deltage i politiske beslutningsprocesser på alle niveauer.

Panel 2: "The role of gender responsive governance and institutions for the empowerment of rural women". Her drøftede panelet behovet for gendermainstreaming af politikudvikling, forvaltningsprocesser, lovgivning og tjenesteydelser. Der var desuden behov for gender-responsive budgettering som et effektivt instrument til at kunne skabe forbedringer for kvinder inden for alle sektorer, inklusive

for kvinder bosiddende i landdistrikter. Endelig berørtes holdninger og patriarkalske traditioner, der kunne udgøre betydelige udfordringer for fremme af kvinders muligheder (empowerment of rural women).

Panel 3 og 4: Med udgangspunkt i temaet for 52. CSW i 2008 "Financing for gender equality and the empowerment of women" havde disse panelers særligt fokus på "national experiences in implementing the agreed conclusions of CSW52" og "Progress in financing for gender equality from the perspective of international organizations and multinational development partners". Panelerne drøftede gode eksempler og erfaringer og identificerede forhold, som stadig burde forbedres. Det kunne således konstateres, at introduktionen i 1991 af "the gender equality marker" (identifikation af midler, der går til kønsrelaterede indsatser) havde ført til en markant stigning i allokeringen af midler, der går til ligestillingsrelaterede indsatser. Disse havde i 2011 nået 31% af al sektorbidstand. Ligestilling blev imidlertid fortsat ikke prioriteret tilstrækkeligt i ressourcefordelingen i nationale og internationale udviklingstiltag.

Panel 5: Engaging young women and men, girls and boys, to advance gender equality. Her drøftede panelet ændring af kvinders og mænds adfærd, så man i fremtiden kunne skabe lighed mellem kønnene. Man tog udgangspunkt i Beijing-deklarationen og Platform for Action fra 1995, hvori man havde fastlagt princippet om kvinders og mænds lige adgang til magt og lighed af ansvaret i hjemmet, på arbejdspladserne og i nationale og internationale samfund. Panelet drøftede bl.a., hvordan unge kvinder kan gøre sig gældende som meningsdannere og beslutningstagere, samt hvilke hindringer der måtte fjernes for at få skabt lighed i beslutningsprocesserne.

Panel priority theme CSW 57 (2013) "Elimination and prevention of all forms of violence against women and girls". Som led i forberedelserne til det følgende års CSW-samling drøftede panelet, hvilke nye konkrete politiktiltag der vil være behov for for at bekæmpe vold mod kvinder, og hvilke udfordringer der er med hensyn til støtte til kvinder, der har været ofre for vold.

Sideevents

Den danske delegation deltog dagligt i side events. Ligestillingsministeren deltog i følgende:

Rundbordsdrøftelsen om årets hovedtema "The empowerment of rural women and their role in poverty and hunger eradication, development and current challenges". Her betonedes ligestillingsministeren, at styrkelse (empowerment) af kvinder i landområder er en afgørende forudsætning for kønligestilling og et centralt punkt i dansk udviklingsarbejde. Hertil kom, at øget ligestilling mellem kønnene er et vigtigt redskab i bekæmpelsen af fattigdom. Endvidere understregedes nødvendigheden af at sikre kvinders rettigheder, f.eks. jordrettigheder, arverettigheder, ret til egen økonomi, seksuelle og reproduktive rettigheder og sundhedsydelser.

På EU sideeventet "Engaging young women and men, girls and boys, to advance gender equality" tog man et emne op, der ikke tidligere havde været behandlet på CSW, og hvor særligt de nordiske lande og EU har en stærk profil. Ministeren orienterede om danske initiativer og påpegede, at ligestilling handler om begge køn, hvilket var nyt for mange lande, hvor involvering af mænd alene ansås som nødvendig for at skabe ligestilling for kvinder/piger og ikke som selvstændige aktører, der også har ligestillingsudfordringer.

I et nordisk sideevent "The Nordic Model- and the importance of men and boys for gender equality and women's empowerment" understregede ministeren nødvendigheden af at støtte kvinder i landdistrikterne, som – i udviklingslandene – har særlige problemer i forhold til mænd. I dansk udviklingsbistand var der særligt fokus på disse grupper af mennesker. Han betonedes desuden, at mænd og drengespiller en vigtig rolle i kampen for kvindernes rettigheder.

På et velbesøgt UK-arrangeret sideevent "Body Image in the Media: Using Education to Challenge Stereotypes" fokuserede ministeren på, at piger og drenge styres af kønsbestemte forventninger, som sætter barrierer for deres valgmuligheder og påvirker deres selvopfattelse. Det var derfor nødvendigt at skabe debat, så de unge kunne blive opmærksomme på forsimplede og gammeldags kønsroller, som de ofte spejler sig i.

EU-koordineringen

EU-koordineringen foregik som i tidligere samlinger i tematiske parallelle forhandlingsforløb, hvor man drøftede de forskellige resolutionsforslag. Koordineringen er tidskrævende og lægger beslag på mange ressourcer.

Forhandlingerne om Agreed Conclusions gennemførtes med EU-delegationen som forhandlingsleder. EU-delegationen havde denne rolle både under den interne EU-koordination og under selve forhandlingerne i "informals". I overensstemmelse med post-Lissabon-praksis havde det danske EU-formandskab ingen særlig rolle i forhandlingerne af konklusionsteksten. Dog stillede Danmark nationale eksperter med særlig kendskab til "rural women" i udviklingssammenhæng til rådighed for EU-forhandlerne. Disse bidrog løbende med faglige vurderinger og oplysninger samt med forslag til forhandlingsmuligheder. EU-delegationen gav udtryk for stor anerkendelse af den rådgivning, som Danmark på denne måde havde ydet.

Som følge af det danske EU-formandskab afgav den danske minister EU's indlæg i generaldebatten, [bilag 3](#). Indlægget fokuserede på den diskrimination af kvinder, som fortsat finder sted mange steder i verden, og hvor kvinder, der er bosiddende i landområder (rural women), er særligt udsatte. I indlægget gjordes endvidere opmærksom på nødvendigheden af, at kvinder har ret til frit og ansvarligt at kunne kontrollere og beslutte anliggender, som relaterer sig til deres seksuelle og reproduktive sundhed. Som følge af det danske EU-formandskab blev der ikke afgivet noget selvstændigt dansk indlæg.

Nordisk samarbejde

Det nordiske samarbejde forløb godt og omfattede som tidligere år fem tema-paneler, som landene delte mellem sig. I februar 2012 gennemførtes et nordisk forberedelsesmøde i videokonferenceformat, hvor man drøftede mulighederne for øget samarbejde, planer for nordiske sideevents og Nordisk Ministerråds sideevent. Såvel forud for som under CSW-samlingen rettede de nordiske lande henvendelse til en række afrikanske, asiatiske og latinamerikanske lande med henblik på at få landene til at agere i overensstemmelse med de politiske og retslige forpligtelser om SRSR, som landene måtte være underlagt nationalt, regionalt og internationalt.

Baggrund om FN's kvindekommision

FN's kvindekommision blev oprettet i 1946 som en funktionel kommission under Det Økonomiske og Sociale Råd (ECOSOC) med henblik på at udarbejde anbefalinger og rapporter til

ECOSOC om styrkelse af kvinders rettigheder i politisk, økonomisk, civil, social og uddannelsesmæssig sammenhæng. Kvindekommissionen samles normalt en gang om året i marts måned.

Målet med Kvindekommissionens virke er gennemførelsen af princippet om, at kvinder og mænd skal have lige rettigheder. Efter den 4. Verdenskvindekonference i Beijing i 1995 blev Kvindekommissionen af FN's generalforsamling pålagt at medvirke til gennemførelsen af konferencens resultater ved regelmæssigt at gennemgå de 12 kritiske områder i handlingsplanen, Platform for Action. Disse temaer blev gennemgået i perioden 1996-1999, mens Kvindekommissionen i 2000 havde en samlet gennemgang af handlingsplanen på dagsordenen som forberedelse af den 23. særlige samling af FN's generalforsamling i juni 2000 "Kvinder 2000: Ligestilling, udvikling og fred i det 21. århundrede" - populært kaldet Beijing +5. Under den 49. samling, der markerede 10-året for Beijing, lykkedes det kun efter svære forhandlinger at få genbekræftet Beijing-rammeværket.

Kvindekommissionen består af 45 medlemmer, som vælges for fire år ad gangen. Den aktuelle sammensætning af Kommissionen kan findes på Kvindekommissionens hjemmeside - <http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/index>. Danmark var medlem til og med den 48. samling. De nordiske lande er normalt repræsenteret ved ét medlem i Kvindekommissionen. Island blev den 29. april 2003 i ECOSOC for første gang valgt til den "nordiske plads" fra 2004-2008. Nu har Sverige pladsen.

Dokumenter vedrørende den 56. samling kan findes på Kvindekommissionens hjemmeside: <http://www.un.org/womenwatch/daw/csw/56sess.htm>

Kvindekommissionens 57. samling

Efter afslutningen af CSW 56 samledes Kvindekommissionen for at "åbne" den 57. samling i CSW. Ved åbningen blev den foreløbige dagsorden godkendt. Hovedemnet for næste års samling bliver "Elimination and prevention of all forms of violence against women and girls".

Den danske delegation til Kvindekommissionens 56. samling

Delegationsleder

Ligestillingsminister Manu Sareen

Rådgivere

Ambassadør Carsten Staur, FN Missionen i New York

Ane Halsboe-Larsen, medlem af Folketinget

Sofie Carsten Nielsen, medlem af Folketinget

Rasmus Horn Langhoff, medlem af Folketinget

Fatma Yeliz Øktem, medlem af Folketinget

Eva Raabyemagle, ambassaderåd, FN Missionen i New York

Stefan Kovacs, chefkonsulent, Udenrigsministeriet

Susanne Wendt, chefkonsulent, Udenrigsministeriet

Montarin Mahal, senior projektmedarbejder, Udenrigsministeriet

Andreas Sommer Møller, ministersekretær, Ligestillingsministeriet

Agnete Andersen, sekretariatschef, Beskæftigelsesministeriet

Kira Uitterdijk Appel, konstitueret kontorchef, Ligestillingsministeriet

Anna Karina Heiss Mathiassen, fuldmægtig, Ligestillingsministeriet

Randi Iversen, forkvinde, Kvinderådet

Janice Elaine Goodson Førde, forkvinde, KULU

Trine Lund Niegel, rådgiver, Dansk Magisterforening

Sine Knudsgaard Rudfeld, praktikant, FN Missionen i New York

Søvndal og Friis Bach: Skuffende tilbageslag i kampen for kvinders rettigheder

16.03.2012 17:01

De afsluttende forhandlinger om et slutdokument for dette års samling i FN's Kvindekommission i New York endte torsdag med et sammenbrud.

De afsluttende forhandlinger om et slutdokument for dette års samling i FN's Kvindekommission i New York endte torsdag med et sammenbrud. Det er første gang siden 2003, at det ikke har været muligt at vedtage et slutdokument.

Udenrigsminister Villy Søvndal og udviklingsminister Christian Friis Bach udtaler:

"Det er fortvivlende, at FN ikke kunne samles om en stærk udmelding om kvinders rettigheder og muligheder. De kuldsejlede forhandlinger viser desværre, at der stadig er kræfter i det internationale samfund, der modarbejder kvinders rettigheder. Men det bekræfter samtidig vigtigheden af, at Danmark i både udenrigs- og udviklingspolitikken står fast og endda udbygger vores engagement i kampen for menneskerettighederne og kvinders lige muligheder.

Sammenbruddet er en trussel for det globale ligestillingsarbejde. Kvinder i udviklingslandenes landområder har brug for et stærkt rygstød fra det internationale samfund for at komme fri af undertrykkelse og fattigdom.

Kvindes rettigheder vil fortsat være en hovedprioritet for Danmark i den globale værdikamp. Vi fortsætter derfor dialogen – også med de bagstræberiske lande – om at sikre kvinder samme muligheder som mænd her i verden."

Baggrund

Hovedtemaet for årets samling i FN var kvinder bosiddende på landet ("rural women") og deres økonomiske og sociale udvikling. Der var lagt op til vedtagelsen af et slutdokument og resolutioner om bl.a. mødredødelighed, kvinder og HIV/AIDS, oprindelige folk, kvinder i naturkatastrofer, og om at modgå omskæring af piger og kvinder.

Målsætningen var at sætte nye standarder for kvinders rettigheder og muligheder, for derved at fremme deres sociale, økonomiske og politiske deltagelse i samfundet. Den elementære ret for kvinder til at bestemme over egen krop blev den helt centrale knast i forhandlingerne. Der kunne ikke skabes enighed om pigers og kvinders adgang til seksualundervisning, prævention, uddannet fødselshjælp og fx abort. For Danmark er disse sundhedsydelser ikke blot afgørende for, at kvinder kommer ud af fattigdom, men de er også et mål i sig selv.

EUROPEAN UNION
DELEGATION TO THE UNITED NATIONS

europa.dk

DANISH PRESIDENCY
OF THE COUNCIL OF THE
EUROPEAN UNION 2012

Statement delivered by

H.E. Mr. Manu Sareen
Minister for Gender Equality of Denmark

56th Session of the Commission on the Status of Women
Agenda Item 3a)
General Discussion

United Nations

New York

27 February 2012

(Check against delivery)

Madam Chair,

I have the honour to speak on behalf of the European Union and its Member States.

The Acceding Country Croatia¹, the former Yugoslav Republic of Macedonia*, Montenegro* the Countries of the Stabilisation and Association Process and potential candidates Albania, Bosnia and Herzegovina, Serbia, as well as Ukraine, the Republic of Moldova, and Georgia align themselves with this declaration.

Madam Chair,

I am honoured to address this Commission, which annually brings together thousands of women and women's organisations and has played a visible role in advancement of women, including taking on new and previously unaddressed topics. We firmly believe that we need to continue working constantly for the implementation of all international instruments and commitments on gender equality and the empowerment of women.

Gender equality is a fundamental right enshrined in the EU Treaty and guaranteed by the EU Charter of Fundamental Rights, a common value and one of EU's objectives and tasks, and mainstreaming equality between women and men in all its activities constitutes one of our specific missions. A large body of European legislative texts dedicated to equality between women and men over the life course covers, amongst others, equal access to employment, equal pay, maternity protection and parental leave, equal participation in decision making positions, equal economic independence and ending gender based violence. In 2010 the European Commission adopted the Strategy for Equality between Women and Men for 2010-2015 to enhance its action in the field of gender equality. Besides, in March 2011, the Council of the European Union adopted the European Pact for Gender Equality 2011-2020, reaffirming the EU commitments in this area.

In addition to the focus on promoting gender equality and the empowerment of women within the EU, its Plan of Action on Gender Equality and Women's Empowerment in Development for 2010-2015 helps guide the EU's external action over the coming years. This Plan of Action forms part of the EU strategy to accelerate the achievement of the Millennium Development Goals, particularly MDG3 and MDG 5, as well as to achieve the full implementation of the CEDAW convention, the Beijing Declaration and Platform for Action, and the Cairo Programme of Action. It establishes a basis for the systematic inclusion of gender equality in the EU's political dialogues with partner countries and for the involvement of civil society, particularly women's organisations, both in partner countries and in the EU. It also contains actions to increase technical capacity for gender mainstreaming.

Madam Chair,

Women have the right to be equal members of society and part of their countries future. Furthermore, the future and success of their countries is dependent on ensuring their equal role and right to participate in the political and economic decision-making and social, civil and cultural life.

---

¹Croatia, the former Yugoslav Republic of Macedonia and Montenegro continue to be part of the Stabilisation and Association Process

Over 15 years ago, the Beijing Declaration and Platform for Action committed States to remove all obstacles to women's full participation on the basis of equality in all spheres of society. This is fundamental for the achievement of gender equality, development, stability and peace, and essential for the achievement of transparent, effective and accountable government.

The transformations over the last year have seen women taking leading roles – as politicians, human rights defenders, political organisers, lawyers, doctors, bloggers, journalists, among others – supplying valuable skills and information needed to bring about positive change. These popular movements reaffirmed the universal yearning for freedom from fear and repression, and women from all backgrounds and cultures participated prominently.

Gender does not matter when striving for political change, nor should it be an excluding factor in the political processes that follow. The European Union calls for ensuring the rights of women in constitutional reforms and for their equal and full participation in the political processes and the new political structures in countries that recently have gone through a political transition process. We stand ready to support women's participation in political and social processes, including by sharing experience on all measures to increase women's political participation.

In a joint statement issued last September in New York, the high-level representatives of Brazil, Trinidad and Tobago and the United States together with the EU reaffirmed that women's political participation is fundamental to democracy and essential to the achievement of sustainable development and peace.

Madam Chair,

We welcome this year focus on the empowerment of rural women: we would like to point out two main reasons for this:

First and foremost: women's rights and gender equality are fundamental rights. And yet gender inequality and discrimination against women still persists around the world. Rural women, due to the prevalence of certain conditions in rural areas, are particularly disadvantaged and suffering from multiple discrimination throughout the life cycle because of their gender and because they live in remote and often very poor areas. Thus, policies must address that diversity in order to ensure their equal enjoyment of human rights. In particular, special policies must be addressed in order to eliminate the multiple discrimination against women and girls with disabilities living in rural areas, which account for 70% of women and girls with disabilities.

Secondly: gender equality is vital to economic and social cohesion and sustainable economic growth. Mobilising the full productive potential of women is essential to achieve economic and sustainable growth to fight poverty and hunger. This is even more the case for rural women as in many countries women are the backbone of local and national food and nutrition security and a critical force in promoting development. Empowering women in rural development has been shown to increase production and productivity, raise household incomes, ensure food and nutrition security for their families, facilitate successful adaptation to impacts of climate change and ensure significant improvements to child health and educational levels, thus contributing to the achievement of all the MDGs.

Here I would like to draw your attention to the ongoing negotiations of the Voluntary Guidelines on the Responsible Governance of Tenure of Land, Fisheries and Forests at the UN Committee on Food Security (CFS) in Rome. The Voluntary Guidelines will provide guidance to improve the

governance of tenure of land, fisheries and forests with the overarching goal of achieving food security for all. These Guidelines explicitly call for the provision of equal tenure rights and access to land, fisheries and forests for women and girls. From the beginning, the EU has been a strong supporter of the elaboration and negotiation of the Guidelines.

Gender equality is strongly incorporated into the EU rural development legislation in line with the EU Treaty's obligation to promote equality between women and men in all EU activities.

All women in the Member States of the EU, including rural women have the same rights as men, including the right to own and to inherit property, land, financial assets as well as the right to health education, and to participate on equal footing with men in the socio-economic and political life.

In the EU, rural women play an important role in the agriculture and fishery sectors. And yet, their work is not fully recognized and remains often unpaid and invisible. Many women do not own the company they are working at and mainly assist their partners/spouses in the family enterprise, with a negative impact on their employment status and their social protection coverage.

In 2010 the EU has tackled this situation by adopting a new directive (2010/41/EU) on the application of the principle of equal treatment between men and women engaged in an activity in self-employed capacity. The directive ensures a higher level of social protection to assisting spouses/partners thus benefiting in particular women working in the agricultural but also in the fishery sectors.

Madam Chair,

Guaranteeing equal rights to women and men and women's full the jure and the facto equality is a necessary condition for sustainable development and for the eradication of poverty and hunger. In far too many places across the world women have weaker property rights and tenure security than men, or no rights at all with severe consequences, not least in terms of impossibility to benefit from land entitlements schemes or to have access to credit.

Madam Chair,

Governments must act to change these restrictive practices so that communities can flourish and poverty and hunger is eradicated. Worldwide, while significant gains have been made in enrolment, we are concerned that many countries will not achieve MDG2 or MDG3 by 2015, let alone the broader Education for all (EFA) goals. Girls from rural areas are particularly disadvantaged, as they have the lowest levels of literacy and education. In the Member States of the EU, access to education, an integral component of the empowerment of women, has been assured: women have attained high levels of education and currently even outnumber men in tertiary education.

Our aim must be to expire to such improvements elsewhere, starting with actively promoting gender equality at all levels of education by helping partner countries ensure that their education systems have adequate gender-disaggregated information on student participation at all educational levels and participation on all management levels; improved learning achievement; and effective targeted programmes to address equal access of women to all levels of education eliminating gender stereotypes in education, in vocational training and in careers choices as a vital step towards tackling the gender inequalities.

Madam Chair,

To guarantee the future development in rural areas, it is essential to put in place infrastructure and services equivalent to those in urban areas needed to make sure the full enjoyment of human rights. This is crucial to overcome the issue of isolation and its negative consequences on rural society and in particular on women.

The creation of quality employment opportunities in rural areas is essential to prevent wide scale migration to urban areas and to ensure the economic independence of rural dwellers, including the female population. The development of entrepreneurial activities, such as food production and tourism can afford economic opportunities to women and supplement agricultural incomes. The availability of functioning infrastructure and of technology services such as broadband access is crucial to economic activity.

The provision of quality, affordable and accessible childcare facilities and care services for other dependants, as well as facilitating the reconciliation of work and family life of both women and men on a equal footing, are of crucial importance to ensure women's economic independence. The provision of these services is part of the Europe 2020 strategy for growth. We also would like to underline the importance of increasing the participation of men in care giving, both within households and in care professions.

Access to services like family planning, pregnancy and birth is a particular challenge in order to guarantee reproductive health and well-being of women and girls living in rural areas. They often have to walk or be transported many miles to get basic resources like clean water, food or energy; or to reach a health clinic or to get information or qualified assistance qualified assistance giving birth. This is one reason why maternal mortality remains unacceptably high in a number of countries, including many Sub-Saharan countries. We must change this by stepping up efforts to realise MDG5 and other MDGs.

We are convinced that, as stated in the Beijing Declaration, the explicit recognition and reaffirmation of the right of all women to control all aspects of their health, in particular their own fertility is basic to their empowerment.

Measures such as comprehensive sexuality education, outlawing early and forced marriage and preventing teenage pregnancies or combating harmful traditional practices reduce maternal mortality and have huge development dividends in terms of family health, educational levels, people's ability to lift themselves out of poverty, and positive effects on economic growth at family, community and national levels.

In order to meet the MDG's and remaining committed to the full implementation of the International Conference on Population and Development (ICPD)/Cairo Declaration and Programme of Action and the Beijing Declaration and Platform for Action, the EU will pay special attention to gender equality and the rights of women and men to have control over and decide freely and responsibly on matters related to their sexual and reproductive health. To this end, we will work actively to ensure that health systems provide information and health services addressing the sexual and reproductive needs of women and family planning, as this is crucial for women's rights, gender equality and women's empowerment and subsequently benefits society as a whole.

Madam Chair,

There is no doubt that employment and the possibility to engage in paid work is a crucial condition for women's empowerment, women's economic independence and the realisation of gender equality.

This is the basis of gender equality policies in the EU and this is confirmed in the current European Commission's Strategy for equality between women and men.

Worldwide, reduction of rural poverty and hunger depends on improving access of women to decent work and income generating opportunities, particularly through ensuring their access to productive assets, including land, credit technology and developing their skills and human capital.

Facilitating women's full enjoyment of their rights, opportunities and participation and leadership in society requires comprehensive and gender-sensitive policies and action.

Madame Chair,

Ultimately, it is critical to women's employment that violence against women and girls is eliminated. Traditional attitudes regarding the subordinate role of women, poverty and lack of opportunities in rural areas represent root causes of violence against women, trafficking in women, sexual exploitation and forced labour.

The EU and its MS will continue to implement the EU Guidelines on Violence against women and girls and all forms of discrimination against them. They are the backbone of EU action in this field and have been concretised by the development of specific reports and action points for more than 130 countries.

Similarly, the EU reiterates its appreciation and support for the work of Ms RashidaManjoo, the UN Special Rapporteur on violence against women, its causes and consequences. Under the EU action plan for justice policies 2010-2014, the EU provides help for the protection of victims of crime, including women victims of violence and female genital mutilation as well as financial support to civil society, universities and local authorities, to combat violence against women and support victims.

The EU has consistently called for the full implementation of the women, peace and security agenda set in UN Security Council resolutions 1325 (2000) and the subsequent resolutions on women, peace and security. As we have repeatedly emphasized, women's participation in all stages of the peace processes is a prerequisite for sustainable stability and therefore has to be ensured.

The first EU report on the indicators on the implementation of UNSCR 1325 was finalized in May 2011 with encouraging results. The EU is active on this issue in more than 70 countries. Its support amounts to about 200 million Euros a year for the development and implementation of national action plans, support for non-governmental organisations, and training for governmental agencies.

The EU and its MemberStates are strongly committed to enhancing the consideration of gender aspects in the early planning of our missions and operations, during their conduct, and in the lessons learned processes. In November 2010, the EU adopted the first report on the lessons learned and best practices of mainstreaming human rights and gender equality into the military and civilian missions under the Common Security and Defence Policy (CSDP). All these missions and operations now include human rights and/or gender expertise.

The European Union supports the work of the Special Representative of the Secretary General on Sexual Violence in Conflict, Ms Margot Wallström and the Team of Experts on Rule of Law to implement the UNSC resolutions 1820, 1888 and 1960. The EU supports actions aimed at ending impunity for sexual violence in conflict and providing an integrated approach to prevent and punish acts of sexual violence, as well as to bring justice, services and reparation to its victims.

We remain committed to the implementation of the Beijing Declaration and Platform for Action, inter alia through the work of the European Institute for Gender Equality and will work with reinvigorate efforts in cooperation with global partners. We are disappointed that 17 years on there has not been more progress and we will work with reinvigorated efforts in cooperation with global partners. The EU wants to express its strong support and gratitude to Madame Michelle Bachelet, Executive Director of UN Women, for her tireless work and advocacy to promote gender equality and women's empowerment. We are reinforcing our cooperation with UN Women through a specific partnership agreement that we are in the process of establishing.

Madam Chair,

The EU will, along with its partners, continue to work for the goal to promote gender equality and the empowerment of women and the effective implementation of equal rights of women and men, and remains committed to actively participate in the work of this Commission.

Thank you, Madam Chair.